

20. Forte lignum, & imputribile elegit: artifex sapiens quærit quomodo statuat simulachrum, quod non moveatur.

21. Numquid non scitis? numquid non audistis? numquid non annunciatum est vobis ab initio? numquid non intellexistis fundamenta terræ?

22. Qui sedet super gyrum terræ, & habitatores eius sunt quasi locustæ: qui extendit velut nihilum cælos, & expandit eos sicut tabernaculum ad inhabitandum.

23. Qui dat secretorum scrutatores quasi non sint, iudices terræ velut inane fecit:

24. & quidem neque plantatus, neque fatus, neque radicans in terra truncus eorum: repente flavit in eos, & aruerunt, & turbo quasi stipulam auferet eos.

25. Et cui assimilastis me, & adæquastis, dicit sanctus?

26. Levate in excelsum oculos vestros, & videte quis creavit hæc: qui educit in numero militiam eorum, & omnes ex nomine vocat: præ multitudine fortitudinis & roboris, virtutisque eius, neque unum reliquum fuit.

27. Quare dicis Iacob, & loqueris Israël: Abscondita est via mea à Domino, & à Deo meo iudicium meum transivit?

28. Numquid nescis, aut non audisti? Deus sempiternus Dominus, qui creavit terminos terræ: non deficiet, neque laborabit, nec est investigatio sapientiæ eius.

29. Qui dat lassio virtutem: & his, qui non sunt, fortitudinem & robur multiplicat.

30. Deficient pueri, & laborabunt, & iuvenes in infirmitate cadent.

31. Qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, & assumunt pennas sicut aquilæ, current & non laborabunt, ambulabunt & non deficient.

CAPUT XLII.

Discepat Dominus cum idololatriis de potentia & variis magnisque beneficiis populo Iudaico exhibitis: quibus suam comprobabat potentiam & benignitatem erga homines: ostendens simul & idolorum impotentiam, & idololatrarum vanitatem.

* Hebr. i. **T**aceant * ad me insulæ, & Gentes mutant fortitudinem: accedant, & tunc loquantur, simul ad iudicium propinquemus.

2. Quis suscitavit ab Oriente iustum, vocavit eum ut sequeretur se? dabit in

conspectu eius Gentes, & reges obrinebit: dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam vento raptam arcui eius.

3. Persequetur eos, transibit in pace, femita in pedibus eius non apparebit.

4. Quis hæc operatus est, & fecit, vocans generationes ab exordio? Ego Dominus, * primus & novissimus ego sum.

5. Viderunt insulæ, & timuerunt, extrema terræ obstupuerunt, appropinquaverunt, & accesserunt.

6. Unusquisque proximo suo auxiliabitur, & fratri suo dicit: Confortare.

7. Confortavit faber ararius percutiens malleo eum, qui cudebat tunc temporis, dicens: Glutino bonum est: & confortavit eum clavis, ut non moveretur.

8. Et tu Israël serve meus, Iacob quem elegi, semen Abraham amici mei:

9. in quo apprehendi te ab extremis terræ, & à longinquis eius vocavi te, & dixi tibi: Servus meus es tu, elegi te, & non abieci te.

10. Ne timeas, quia ego tecum sum: ne declines, quia ego Deus tuus: confortavi te, & auxiliatus sum tibi, & suscepit te dextera iusti mei.

11. Ecce confundentur & erubescant omnes, qui pugnant adversum te: erunt quasi non sint, & peribunt viri, qui contradicunt tibi.

12. Quæres eos, & non invenies, viros rebelles tuos: erunt quasi non sint: & veluti consumptio homines bellantes adversum te.

13. Quia ego Dominus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne timeas, ego adiuvi te.

14. Noli timere vermibus Iacob, qui mortui estis ex Israël: ego auxiliatus sum tibi, dicit Dominus: & redemptor tuus sanctus Israël.

15. Ego posui te quasi plaustrum triturans novum, habens rostra ferrantia: triturabis montes, & comminues: & colles quasi pulverem pones.

16. Ventilabis eos, & ventus tollet, & turbo disperget eos: & tu exultabis in Domino, in sancto Israël lætaberis.

17. Egeni, & pauperes quærunt aquas, & non sunt: lingua eorum siti aruit. Ego Dominus exaudiam eos, Deus Israël non derelinquam eos.

18. Aperiam in supinis collibus flumina, & in medio camporum fontes: ponam desertum in stagna aquarum, & terram in viam in rivos aquarum.

19. Da-

19. Dabo in solitudinem cedrum, & spinam, & myrtum, & lignum olivæ: ponam in deserto abietem, ulmum & buxum simul:

20. ut videant, & sciant, & recogitent, & intelligant pariter quia manus Domini fecit hoc, & sanctus Israël creavit illud.

21. Prope facite iudicium vestrum, dicit Dominus: afferte, siquid fortè habetis, dixit rex Iacob.

22. Accedant, & nuncient nobis quæcumque ventura sunt: priora quæ fuerunt nunciate: & ponemus cor nostrum, & sciemus novissima eorum, & quæ ventura sunt indicate nobis.

23. Annunciate quæ ventura sunt in futurum, & sciemus quia dii estis vos. benè quoque aut malè, si potestis, facite: & loquamur, & videamus simul.

24. Ecce, vos estis ex nihilo, & opus vestrum ex eo, quod non est: abominatio est qui elegit vos.

25. Suscitavi ab Aquilone, & veniet ab Ortu solis: vocabit nomen meum, & adducet magistratus quasi lutum, & velut plastes conculcans humum.

26. Quis annuciavit ab exordio ut sciamus: & à principio ut dicamus: Iustus es? non est neque annuncians, neque prædicens, neque audiens sermones vestros.

27. Primus ad Sion dicit: Ecce adsunt, & Ierusalem evangelistam dabo.

28. Et vidi, & non erat neque ex istis quisquam qui iniret consilium, & interrogatus responderet verbum.

29. Ecce omnes iniusti, & vana opera eorum: ventus & inane simulachra eorum.

CAPUT XLII.

Pater sibi complacet in filio Christo, cuius virtutes & opera qua facturus est, propheta explicat, exhortans universas gentes ad laudem & gratiarum actionem: addit quoque, malos, idololatrias & ingratos graviter à Domino puniendos, plurimum conquerens de ingratitude servorum Dei.

Matth. 12. 18. **E**cce servus meus, suscipiam eum: electus meus, complacuit sibi in illo anima mea: dedi spiritum meum super eum, iudicium Gentibus proferet.

2. Non clamabit, neque accipiet perfonam, nec audietur vox eius foris.

3. Calamum quassatum non conteret, & linum fumigans non extinguet: in veritate educet iudicium.

4. Non erit tristis, neque turbulentus, donec ponat in terra iudicium: & legem eius insulæ expectabunt.

5. Hæc dicit Dominus Deus creans cælos, & extendens eos: firmans terram: & quæ germinant ex ea: dans flatum populo, qui est super eam, & spiritum calcanti-bus eam.

6. Ego Dominus vocavi te in iustitia, & apprehendi manum tuam, & servavi te. * Et dedi te in fœdus populi, in lucem Gentium:

7. Ut aperires oculos cæcorum, & educeres de conclusione vincum, de domo carceris sedentes in tenebris.

8. * Ego Dominus, hoc est nomen meum: gloriam meam alteri non dabo, & laudem meam sculptilibus.

9. Quæ prima fuerunt, ecce venerunt: nova quoque ego annuncio: antequam oriantur, audita vobis faciam.

10. Cantate Domino canticum novum, laus eius ab extremis terræ: qui descenditis in mare, & plenitudo eius, insulæ, & habitatores earum.

11. Sublevetur desertum, & civitates eius: in domibus habitabit Cedar: laudate habitatores Petræ, de vertice montium clamabunt.

12. Ponent Domino gloriam, & laudem eius in insulis nunciabunt.

13. Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir præliator suscitabit zelum: vociferabitur, & clamabit: super inimicos suos confortabitur.

14. Tacui semper, filii, patiens fui, sicut parturiens loquar: dissipabo, & abforbebo simul.

15. Desertos faciam montes, & colles, & omne gramen eorum exsiccabo: & ponam flumina in insulas, & stagna arefaciam.

16. Et ducam cæcos in viam, quam nesciunt, & in semitis, quas ignoraverunt, ambulare eos faciam: ponam tenebras coram eis in lucem, & prava in recta: hæc verba feci eis, & non dereliqui eos.

17. Conversi sunt retrorsum: confundantur confusione qui confidunt in sculptili, qui dicunt constabili: Vos dii nostri.

18. Surdi audite, & cæci intuemini ad videndum.

19. Quis cæcus, nisi servus meus? & surdus, nisi ad quem nuncios meos misi? quis cæcus, nisi qui venundatus est? & quis cæcus, nisi servus Domini?

Ooo 2 20. Qui

20. Qui vides multa, nonne custodies? qui apertas habes aures, nonne audies?

21. Et Dominus voluit ut sanctificaret eum, & magnificaret legem, & extolleret.

22. Ipse autem populus direptus, & vastatus: laqueus iuvenum omnes, & in domibus carcerum absconditi sunt: facti sunt in rapinam, nec est qui eruat: in direptionem, nec est qui dicat: Redde.

23. Quis est in vobis qui audiat hoc, attendat & auscultet futura?

24. Quis dedit in direptionem Iacob, & Israël vastantibus? nonne Dominus ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis eius ambulare, & non audierunt legem eius.

25. Et effudit super eum indignationem furoris sui, & forte bellum, & combussit eum in circuitu, & non cognovit: & succendit eum, & non intellexit.

CAPUT XLIII.

Populum credentem securum facit, eius ex universo orbe multiplicationem futuram promittens, cum enarratione praeceptorum ac futurorum Dei erga populum suum beneficiorum, quibus se solum verum Deum esse comprobatur: additâ gravi expostulatione adversus Iudeorum ingratitude.

1. **E**T nunc hæc dicit Dominus creans te Iacob, & formans te Israël: Noli timere, quia redemi te, & vocavi te nomine tuo: meus es tu.

2. Cum transferis per aquas, tecum ero, & flumina non operient te: cum ambulaveris in igne, non comburèris, & flamma non ardebit in te:

3. Quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israël salvator tuus, dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te.

4. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, & gloriosus: ego dilexi te, & dabo homines pro te, & populos pro anima tua.

5. Noli timere, quia ego tecum sum: ab Oriente adducam semen tuum, & ab Occidente congregabo te.

6. Dicam Aquiloni: Da: & Austro: Noli prohibere: affer filios meos de longinquo, & filias meas ab extremis terræ.

7. Et omnem, qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum, formavi eum, & feci eum.

8. Educ foras populum cæcum, & oculos habentem: surdum, & aures ei sunt.

9. Omnes gentes congregatae sunt simul, & collectae sunt tribus: quis in vobis annunciet istud, & quæ prima sunt audire nos faciet? dent testes eorum, iustificentur, & audiant, & dicant: Verè.

10. Vos testes mei, dicit Dominus, & servus meus, quem elegi: ut sciatis, & credatis mihi, & intelligatis quia ego ipse sum. Ante me non est formatus Deus, & post me non erit.

11. * Ego sum, ego sum Dominus, & * *Osee 13.* non est absque me salvator. *4.*

12. Ego annunciai, & salvavi: auditum feci, & non fuit in vobis alienus: vos testes mei, dicit Dominus, & ego Deus.

13. Et ab initio ego ipse, & non est qui de manu mea eruat: operabor, & quis avertet illud?

14. Hæc dicit Dominus redemptor vester, sanctus Israël: Propter vos misi in Babylonem, & detraxi vectes universos, & Chaldaeos in navibus suis gloriantes.

15. Ego Dominus sanctus vester, creans Israël rex vester.

16. Hæc dicit Dominus, qui dedit in mari viam, & in aquis torrentibus semitam.

17. Qui eduxit quadrigam & equum: agmen & robustum, simul obdormierunt, nec resurgent: contriti sunt quasi liam, & extincti sunt.

18. Ne memineritis priorum, & antiqua ne intueamini.

19. * Ecce ego facio nova, & nunc ** 2. Cor. 5.* orientur, utique cognoscetis ea: ponam *17.* in deserto viam, & in invio flumina. *Apoc. 21.*

20. Glorificabit me bestia agri, dracones & struthiones: quia dedi in deserto aquas, flumina in invio, ut darem potum populo meo, electo meo.

21. Populum istum formavi mihi, laudem meam narrabit.

22. Non me invocasti Iacob, nec laborasti in me Israël.

23. Non obtulisti mihi arietem holocausti tui, & victimis tuis non glorificasti me: non te servire feci in oblatione, nec laborem tibi præbui in thure.

24. Non emisti mihi argento calamum, & adipe victimarum tuarum non inebriasti me. Verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis, præbui mihi laborem in iniquitatibus tuis.

25. Ego sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas propter me, & peccatorum tuorum non recordabor.

26. Re-

26. Reduc me in memoriam, & iudicemur simul: narra si quid habes ut iustificeris.

27. Pater tuus primus peccavit, & interpretes tui prævaricati sunt in me.

28. Et contaminavi principes sanctos, dedi ad internecionem Iacob, & Israël in blasphemiam.

CAPUT XLIV.

Deus consolatur populum suum, effusus super eum spiritum suum, & aquas super sitientem: ipse primus & novissimus ac solus Deus, omnium creator ac moderator: idolorum quoque, artificum eorum ac idololatrarum magna vanitas, imò stupor aperte convincitur: proinde ab idolis ad Deum, in cuius manu sunt omnia, populus revocatur.

Terem. 30. 1. **E**T nunc audi Iacob serve meus, *10. & 46.* & Israël quem elegi: *27.*

2. hæc dicit Dominus faciens & formans te, ab utero auxiliator tuus: noli timere serve meus Iacob, & rectissime, quem elegi.

3. Effundam enim aquas super sitientem, & fluenta super aridam: effundam spiritum meum super semen tuum, & benedictionem meam super stirpem tuam.

4. Et germinabunt inter herbas quasi salices iuxta præterfluentes aquas.

5. Iste dicet: Domini ego sum: & ille vocabit in nomine Iacob, & hic scribet manu sua: Domino: & in nomine Israël assimilabitur.

6. Hæc dicit Dominus rex Israël, & redemptor eius Dominus exercituum:

* *Sup. 41.* * Ego primus, & ego novissimus, & absque me non est Deus. *4.*

Inf. 48. 12. 7. Quis similis mei? vocet, & annunciet: & ordinem exponat mihi, ex quo *Apoc. 1. 8.* constitui populum antiquum: ventura & *17. 18. &* quæ futura sunt annuncient eis. *cap. 22. 13.*

8. Nolite timere, neque conturbemini: ex tunc audire te feci, & annunciai: vos estis testes mei. numquid est Deus absque me, & formator, quem ego non noverim?

9. Plastæ idoli omnes nihil sunt, & amantissima eorum non proderunt eis. ipsi sunt testes eorum, quia non vident, neque intelligunt, ut confundantur.

10. Quis formavit Deum, & sculpsit conflavit ad nihil utile?

11. Ecce omnes participes eius confun-

dentur: fabri enim sunt ex hominibus: convenient omnes, stabunt & pavebunt, & confundentur simul.

12. * *Sup. 13.* Faber ferrarius limâ operatus est: *11.* in prunis, & in malleis formavit illud, & operatus est in brachio fortitudinis suæ: esuriet & deficiet, non bibet aquam, & lassescet.

13. Artifex lignarius extendit normam, formavit illud in runcina: fecit illud in angularibus, & in circino tornavit illud: & fecit imaginem viri quasi speciosum hominem habitantem in domo.

14. Succidit cedros, tulit ilicem, & quercum, quæ steterat inter ligna saltus: plantavit pinum, quam pluvia nutrit.

15. Et facta est hominibus in focum: sumpsit ex eis, & calefactus est: & succendit, & coxit panes: de reliquo autem operatus est deum, & adoravit: fecit sculpsit, & curvatus est ante illud.

16. Medium eius combussit igni, & de medio eius carnes comedit: coxit pulmentum, & saturatus est, & calefactus est, & dixit: Vah, calefactus sum, vidi focum.

17. Reliquum autem eius deum fecit & sculpsit sibi: curvatur ante illud, & adoravit illud, & obsecrat, dicens: Libera me, quia Deus meus es tu.

18. Nescierunt, neque intellexerunt: obliti enim sunt ne videant oculi eorum, & ne intelligant corde suo.

19. Non recogitant in mente sua, neque cognoscunt, neque sentiunt, ut dicant: Medietatem eius combussi igni, & coxi super carbones eius panes: coxi carnes & comedi, & de reliquo eius idolum faciam? ante truncum ligni procidam?

20. Pars eius cinis est: cor insipiens adoravit illud, & non liberabit animam suam, neque dicet: Fortè mendacium est in dextera mea.

21. Memento horum Iacob, & Israël, quoniam servus meus es tu. formavi te, servus meus es tu Israël ne obliviscaris mei.

22. Delevi ut nubem iniquitates tuas, & quasi nebulam peccata tua: revertere ad me, quoniam redemi te.

23. Laudate cæli, quoniam misericordiam fecit Dominus: iubilate extrema terræ, resonate montes laudationem, saltus & omne lignum eius: quoniam redemit Dominus Iacob, & Israël gloriabitur.

24. Hæc dicit Dominus redemptor tuus, & formator tuus ex utero: Ego sum

Ooo 3

Do-

Dominus, faciens omnia, extendens cælos solus, stabiliens terram, & nullus mecum.

25. Irrita faciens signa divinorum, & ariolos in furorem vertens. Convertens sapientes retrorsum: & scientiam eorum stultam faciens.

26. Suscitans verbum servi sui, & consilium nunciorum suorum complens. Qui dico Ierusalem: Habitaberis; & civitatibus Iuda: Ædificabimini, & deserta eius suscitabo.

27. Qui dico profundo: Desolare, & flumina tua arefaciam.

† i. te pacendo, fovendo & remittendo populo meo præfeci. Mirum verò huius regis nomen, hoc loco, & aliquot sequentibus aperte enuntiatur annis amplius 200. antequam ad regnum perveniret. V. Ioseph l. 10. c. 12. ac l. 11. c. 1. & Chronolog. nostram.
* 2. Esdr. 2. * 1. Esdr. 7.

28. Qui dico Cyro: Pastor meus es, & omnem voluntatem meam complebis. Qui dico Ierusalem: Ædificaberis; & templo: ** Fundaberis.

CAPUT XLV.

Prophetia de Cyro & victoriis ipsi à Deo concedendis, cum increpatione quoddam Deum in his non agnoscat, cum ipse solus sit Deus, omnium Dominus, cui nemo potest contradicere: prædicitur Christi natiuitas; & loquitur propheta permixtim de Iudæorum per Cyrum liberatione, ac salute per Christum futura: quodque solus Dominus sit Deus, iustus & salvans, promissaque complens.

SABB. 4. I. HÆC dicit Dominus christo * meo TEM P. ADVENT. EPIST. 4. * Hebr. Christo suo, i. ad opus Dei singulariter, deleto, & consecrato: Cyrus autem figura Christi fuit.

1. Hæc dicit Dominus christo * meo Cyro, cuius apprehendi dexteram, ut subjiciam ante faciem eius Gentes, & dorsa regum vertam, & aperiã coram eo ianuas, & portæ non claudentur.

2. Ego ante te ibo: & gloriosos terræ humiliabo: portas æreas conteram, & vectes ferreos confringam.

3. Et dabo tibi thesauros absconditos, & arcana secretorum: ut scias quia ego Dominus, qui voco nomen tuum, Deus Israël.

4. Propter servum meum Iacob, & Israël electum meum, & vocavi te nomine tuo: assimilavi te, & non cognovisti me.

5. Ego Dominus, & non est ampliùs: extra me non est Deus: accinxi te, & non cognovisti me.

6. Ut sciant hi, qui ab ortu solis, & qui ab occidente, quoniam absque me

non est: Ego Dominus, & non est alter,

7. formans lucem, & creans tenebras, faciens pacem, & creans malum: ego Dominus faciens omnia hæc.

8. Rorate cæli desuper, & nubes pluant iustum aperiatur terra, & germinet salvatorem: & iustitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

9. Væ qui contradicit fictori suo, testa de famis terræ: * numquid dicit lutum figulo suo: Quid facis, & opus tuum absque manibus est?

10. Væ qui dicit patri: Quid generas? & mulieri: Quid parturis?

11. Hæc dicit Dominus sanctus Israël plastes eius: Ventura interrogate me, super filios meos, & super opus manuum mearum mandate mihi.

12. Ego feci terram, & hominem super eam creavi ego: manus meæ tetenderunt cælos, & omni militiæ eorum mandavi.

13. Ego suscitavi eum * ad iustitiam, & omnes vias eius dirigam: ipse ædificabit civitatem meam, & captivitatem meam dimittet, non in pretio, neque in muneribus, dicit Dominus Deus exercituum.

14. Hæc dicit Dominus: Labor Ægypti, & negotiatio Æthiopiæ, & Sabaim viri sublimes ad te transibunt, & tui erunt: Post te ambulabunt, vincti manibus pergent: & te adorabunt, teque deprecabuntur: Tantum in te est Deus, & non est absque te Deus.

15. Verè tu es Deus absconditus, Deus Israël salvator.

16. Confusi sunt, & erubuerunt omnes: simul abierunt in confusionem fabricatores errorum.

17. Israël salvatus est in Domino salute æterna: non confundemini, & non erubescetis usque in sæculum sæculi.

18. Quia hæc dicit Dominus creans cælos, ipse Deus formans terram, & faciens eam, ipse plastes eius: non in vanum creavit eam: ut habitaretur, formavit eam, ego Dominus, & non est alius.

19. Non in abscondito locutus sum in loco terræ tenebroso: non dixi semini Iacob: Frustrà quærite me. ego Dominus loquens iustitiam, annuncians recta.

20. Congregamini, & venite, & accedite simul qui salvati estis ex Gentibus: nescierunt qui levant lignum sculpturæ suæ, & rogant Deum non salvantem.

21. Annunciate, & venite, & consilia mini simul: quis auditum fecit hoc ab initio, ex tunc prædixit illud? numquid

non

non ego Dominus, & non est ultra Deus absque me? Deus iustus, & salvans non est præter me.

22. Convertimini ad me, & salvi eritis omnes fines terræ: quia ego Deus, & non est alius.

23. In memetipso iuravi, egredietur de ore meo iustitiæ verbum, & non revertetur:

* Rom. 14. 24. * quia mihi curvabitur omne genu, & iurabit omnis lingua.

11. Philip. 2. 25. Ergo in Domino, dicit, meæ sunt iustitiæ & imperium: ad eum venient, & confundentur omnes qui repugnant ei.

10. 26. In Domino iustificabitur, & laudabitur omne semen Israël.

CAPUT XLVI.

Ostenditur idolorum vanitas, & destructio ipsorum prædicitur: Iudæi cum reliquiis Israël ad Deum revocantur, ostensâ Dei magnâ benignitate ad ipsos, additâ gravi increpatione ob ipsorum ingratitude & idololatriam; hortaturque ut ad ipsum, qui solus omnia novit & potest, revertantur, salutem ipsis per filium promittens.

1. Confractus est Bel, contritus est Nabo: facta sunt simulachra eorum bestiis & iumentis, onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem.

2. Contabuerunt, & contrita sunt simul: non potuerunt salvare portantem, & anima eorum in captivitatem ibit.

3. Audite me domus Iacob, & omne residuum domus Israël, qui portamini à meo utero, qui gestamini à mea vulva.

4. Usque ad senectam ego ipse, & usque ad canos ego portabo: ego feci, & ego feram: ego portabo, & salvabo.

5. Cui assimilastis me, & adæquastis, & comparastis me, & fecistis similem?

6. Qui confertis aurum de sacculo, & argentum staterâ ponderatis: conducentes aurificem, ut faciat deum: & procidunt, & adorant.

* Bar. 6. 7. * Portant illum in humeris gestantes, & ponentes in loco suo: & stabit, ac de loco suo non movebitur. sed & cum clamaverint ad eum, non audiet: de tribulatione non salvabit eos.

8. Mementote istud, & confundamini: redite prævaricatores ad cor.

9. Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, & non est ultra Deus, nec est similis mei:

10. Annuncians ab exordio novissimum, & ab initio quæ necdum facta sunt, dicens: Consilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet:

11. Vocans ab Oriente avem, & de terra longinqua virum voluntatis meæ. & locutus sum, & adducam illud: creavi, & faciam illud.

12. Audite me duro corde, qui longè estis à iustitia.

13. Prope feci iustitiam meam, non elongabitur, & salus mea non morabitur. Dabo in Sion salutem, & in Israël gloriam meam.

CAPUT XLVII.

Babylonis humiliatio ac contritio prædicitur, propter ipsius superbiam, arrogantiam, & crudelitatem in Iudæos suos captivos: & quia in maleficis, auguribus, atque incantatoribus spem posuit.

1. Descende, sede in pulvere virgo filia Babylon, sede in terra: non est folium filiæ Chaldæorum, quia ultra non vocaberis mollis & tenera.

2. Tolle molam, & mole farinam: denuda turpitudinem tuam, discooperi humerum, revela crura, transi flumina.

3. * Revelabitur ignominia tua, & videbitur opprobrium tuum: ultionem capiam, & non resistet mihi homo.

4. Redemptor noster, Dominus exercituum nomen illius, sanctus Israël.

5. Sede tacens, & intra in tenebras filia Chaldæorum: quia non vocaberis ultra domina regnorum.

6. Iratus sum super populum meum, contaminavi hereditatem meam, & dedi eos in manu tua: non posuisti eis misericordias: super senem aggravasti iugum tuum valde.

7. Et dixisti: In sempiternum ero domina: non posuisti hæc super cor tuum, neque recordata es novissimi tui.

8. Et nunc audi hæc delicata, & habitans confidenter, quæ dicis in corde tuo: * Ego sum, & non est præter me ampliùs: * Apoc. 18. non sedebo vidua, & ignorabo sterilitatem.

9. * Venient tibi duo hæc subito in die una, sterilitas & viduitas. universa venerunt super te, propter multitudinem maleficiorum tuorum, & propter duritiam incantatorum tuorum vehementem.

10. Et fiduciam habuisti in malitia tua, &